

GRAD BANJA LUKA

Trg srpskih vladara 1
Banja Luka 51000
Bosna i Hercegovina

Telefon: +387 51 244 444
Fax: +387 51 212 526

Gradska uprava Banja LukeU političko-teritorijalnoj organizaciji prostora Republike Srpske, koja se sastoji od opština i gradova, grad Banja Luka (ranije opština) je najveća političko-teritorijalna jedinica sa površinom od 1.239 kvadratnih kilometara.

Univerzitetski, privredni, finansijski, politički i administrativni je centar Republike Srpske (jednog od dva entiteta u Bosni i Hercegovini) i sa oko 250.000 stanovnika, drugi po veličini grad u BiH.

Banja Luka je smještena u kotlini, na nadmorskoj visini od 164 metra i na prelazu između Dinarskih planina na jugu i Panonskog bazena na sjeveru. Grad pripada srednjoevropskoj vremenskoj zoni (GMT+1) i ima umjereno-kontinentalnu klimu, sa preovladavajućim uticajima panonskog prostora. Srednja godišnja temperatura je 10,7 stepeni Celzijusa, srednja januarska 0,8, dok je srednja julska temperatura 21,3 stepena Celzijusa.

Zbog velikog broja zelenih površina (parkova i aleja), Banja Luka nosi epitet „grad zelenila“. Nazivaju je i „gradom mladih, sporta i kulture“. Banja Luka je nekada bila snažan privredni centar sa razvijenom industrijskom strukturom, a posebno mašinskom, elektro, tekstilnom, prehrambenom i celuloznom. Protekla ratna zbivanja (1992.-1995. g.) i poslijeratna društvena tranzicija usloveli su propadanje većine industrijskih kapaciteta i tržišta.

U poslijeratnom periodu Banja Luka se sve više otvara prema zemljama tržišne ekonomije, a svoju šansu vidi u razvoju trgovine, turizma, poljoprivrede i prehrambene industrije.

Dan grada obilježava se 22. aprila, kada je Banja Luka u Drugom svjetskom ratu oslobođena od fašizma. Slava grada je Spasovdan. ISTORIJA BANJA LUKE Pod nazivom Banja Luka grad se prvi put spominje u Povelji ugarskog kralja Vladislava II Jagelovića, 06. februara 1494. godine.

Poslije rasprava koje su vodili filolozi i istoričari, utvrđeno je da ime grada potiče od starog pridjeva "banj" - banov, koji je davno iščezao iz našeg jezika, a zadržao se samo u nazivu grada, pa je tom pridjevu dodata imenica "luka", što znači ravnica, odnosno cijeli naziv grada potiče od složenice "Banova ravnica".

STARI VIJEKOduvijek uz Vrbas, na obje njegove strane razvijale su se još od paleolitskog perioda naselja različitih plemena, koja su se u ovoj blagonaklonoj dolini zadržavala, živjela i razvijala. Pouzdano se zna da je u predrimskom i rimskom periodu ovo područje naseljavalo ilirsko pleme Mezeja, koji su zajedno sa ovim prostorima uključeni u rimsku pokrajinu Ilirik.

Poslije propasti Rimskog carstva slovenska plemena naseljavaju ovo područje tokom VI i VII vijeka nove ere. U srednjovjekovnom periodu duž obale Vrbasa niče veći broj utvrđenja. Pouzdani podaci o tadašnjoj naseobini i životu stanovnika unutar i izvan zidina su, nažalost, još uvijek sakriveni po hodnicima istorije, pozivajući etnografe i istoričare da ih otkriju.

SREDNJI VIJEKPrvo naselje orijentalnog tipa, poslije dolaska Osmanlija 1582. godine, razvija se oko Careve mahale u Gornjem Šeheru. Banja Luka postaje sjedište prostranog Bosanskog pašaluka, što dovodi do ubrzanog razvoja grada. Ferhad-paša gradi mlinove i mostove preko Vrbasa.

U Banjoj Luci su krajem XIX vijeka osnovane prve srpske škole, prvi telegraf je dobila 1866. godine, a pruga Banja Luka-Dobrljin je svečano puštena u saobraćaj 1873, dvije godine pred bosanskohercegovački ustanak, zbog kojeg je morala da bude zatvorena.

MODERNO DOBAOdlukom Berlinskog kongresa, u Banju Luku 1878. godine ulaze

austrougarske trupe, koje je lokalno stanovništvo dočekalo mirno i bez otpora. Pod protektoratom Austrougarske, Banja Luka postaje zanatski i industrijski centar.

Iako je austrougarska vlast bila manje despotska od osmanlijske i "proklamovala" načela slobode i jednakosti, u narodu su se tokom godina razvijali otpor prema tuđinu i radnička svijest. Počeli su štrajkovi, sve glasnije pobune i pozivi na oslobođenje od okupatora.

XX VIJEKPrvi svjetski rat donosi ovim krajevima dah slobode, nakon nekoliko vijekova tuđinske tiranije.

Banja Luka u Kraljevini Jugoslaviji doživljava svoj pravi procvat. Postaje sjedište Vrbaskog okruga (Vrbaske banovine), a u novoformiranoj državi pripada joj značajan geostrateški položaj.

Nagli napredak duguje svom prvom banu, energičnom vizionaru Svetislavu Milosavljeviću...

Najteži udarac u poslijeratnom periodu Banjoj Luci zadaje katastrofalan zemljotres u oktobru 1969. godine, nakon kojeg grad dobija današnji izgled.

Pred raspad bivše Jugoslavije, Banja Luka je bila drugi po veličini grad u SR Bosni i Hercegovini, a deseti u Jugoslaviji. Prema popisu iz 1991. godine, imala je 150.000 stanovnika.

Tokom građanskog rata, koji je četiri i po godine buktio na području bivše Jugoslavije, Banja Luka nije bila pod udarom direktnih ratnih dejstava, ali je u ratu znatno izmijenjena njena demografska struktura. **TURISTIČKI POTENCIJALI BANJA LUKE**Područje Banje Luke raspolaže sa izvanrednim turističkim potencijalima. Još srednjovjekovni putopisci opisivali su Banju Luku kao "rajsku dolinu" sa uređenim dvorištima, voćnjacima i prekrasnom prirodom.

Posebno važan prirodni resurs je rijeka Vrbas, koja predstavlja glavni vodotok Banje Luke. Vrbas je rijeka pogodna za sportove na vodi kao što su kajak, rafting i sportski ribolov, a specifičan vrbaski čamac - dajak - daje posebnu atrakciju ovoj rijeci.

Veoma značajan resurs predstavljaju i termomineralne vode. U bližoj okolini Banje Luke nalaze se tri termomineralna izvora, čija su se ljekovita svojstva koristila još u antičkom periodu.

U Banjoj Luci se nalaze mnogobrojni kulturno-istorijski spomenici, kao svjedoci prošlog vremena i ljudskog stvaralaštva. Jedan od najpoznatijih takvih spomenika je tvrđava "Kastel", koja se nalazi u samom centru grada.

Banja Luka je grad u kojem se nalaze različite religijske zajednice i njihovi hramovi. Posebno je interesantna srpska pravoslavna crkva "Hrista Spasitelja" u centru grada, kao i cisterijanski samostan u Trapistima. Ovaj grad je 2003. godine posjetio i Papa Jovan Pavle II i to je bila posljednja posjeta pokojnog poglavara Rimokatoličke crkve nekoj zemlji i gradu.

U Banjoj Luci se tokom godine održava veliki broj kulturnih i sportskih manifestacija. Najpoznatije tradicionalne manifestacije su "Ljeto na Vrbasu", "Kočićev zbor", "Banjalučko ljeto", "Neofest", "Kratkofil", i druge.

Banja Luka je do sada bila domaćin mnogim državnim i međunarodnim takmičenjima, a u maju 2009. godine u njoj je organizovano Svjetsko prvenstvo u raftingu.

Posebnu atrakciju predstavlja i okolina grada, sa svojim prirodnim i kulturnim naslijeđem, a u njemu se ističu kanjon Vrbasa i plato Manjače, na samo 12 kilometara od centra grada. BFC SEEGrad Banja Luka je u proteklom periodu učestvovao je u provođenju aktivnosti međunarodnog Programa sertifikacije povoljnog poslovnog okruženja u jugoistočnoj Evropi i ostvarila ocjenu od 92,5% od ukupno 100, te ispunila 12 kriterijuma i više od 80 podkriterijuma za unapređenje kvaliteta usluga i informacija koje jedinice lokalne samouprave pružaju privrednicima i stranim investitorima. Sertifikat je uručen Banjoj Luci na III Jadranskom kongresu održanom u Neumu, 26. maja 2015. godine. POSLOVNA ZONA "RAMIĆI - BANJA LUKA" Poslovnu zona "Ramići - Banja Luka" čine uređeno građevinsko zemljište spremno za investitore, izgrađeni objekti spremni za iznajmljivanje i prodaju (izuzev objekta upravne zgrade), razvijena prateća infrastruktura potrebna za razvoj preduzetništva sa naglaskom na proizvodnu djelatnost.

Poslovna zona "Ramići - Banja Luka" je oblik organizovanja prostora namjenjen za uspješno i olakšano poslovanje gdje su svi potrebni resursi stavljeni u funkciju novih

investicija, rasta i zapošljavanja.KONTAKT

Trg srpskih vladara 1
51000 Banja Luka
Republika Srpska, BiH

Administrativna služba
Tel: +387 51 244 444
Fax: +387 51 212 526
javnost@banjaluka.rs.ba

Gradonačelnik - Mr Igor Radojčić
Tel: +387 51 244 400
Fax: +387 51 212 526
kabinet.gradonacelnika@banjaluka.rs.ba

Skupština grada
Tel: +387 51 244 420
Fax: +387 51 244 522

www.banjaluka.rs.ba

[Poseti web sajt](#)

[Pošalji e-mail](#)

[Pošalji prijatelju](#)